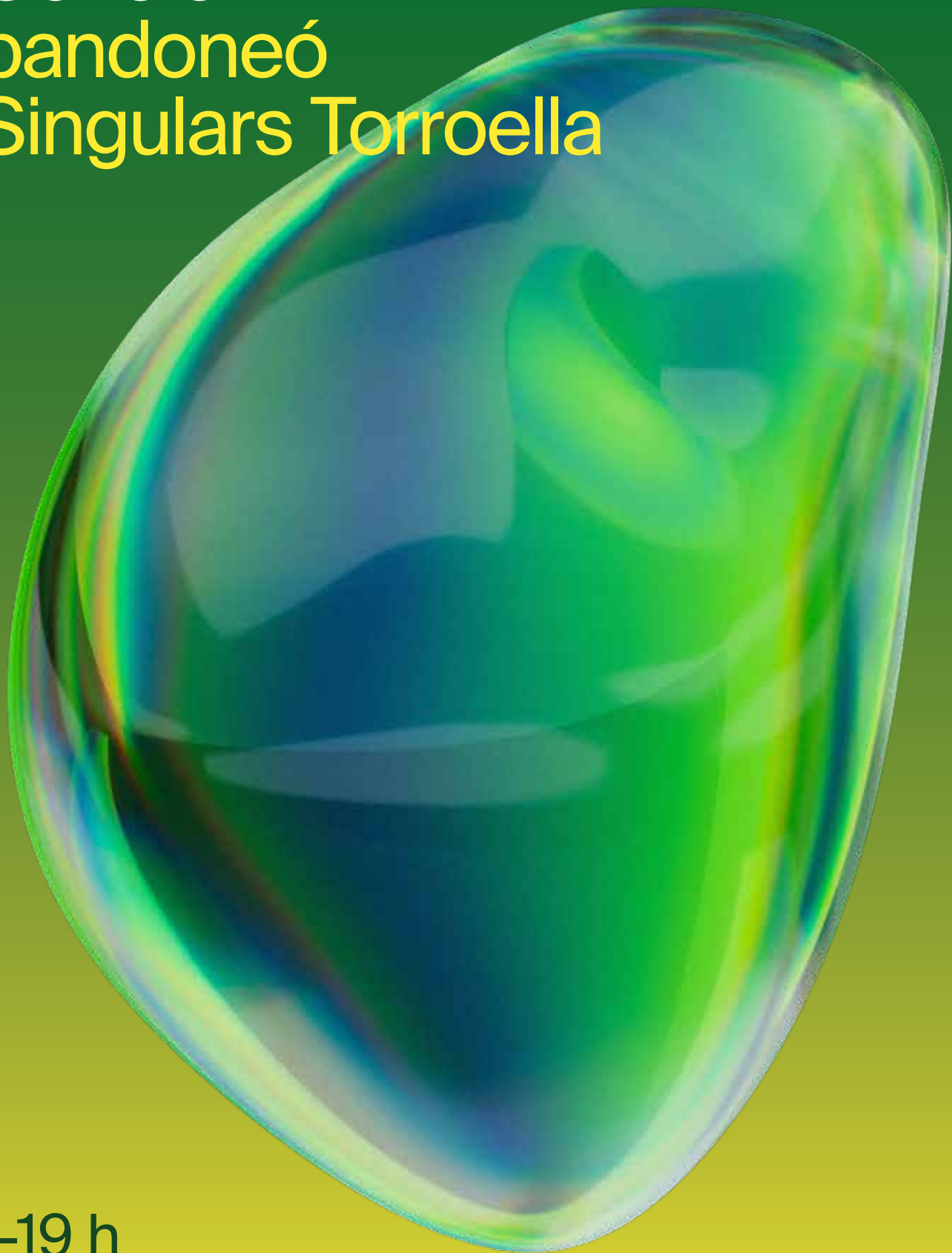

Claudio
Constantini

07.08.24

bandoneó
Singulars Torroella

—19 h
Palau Solterra
Fundació Vila Casas

PROGRAMA

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Fantasia cromàtica i fuga en Re menor, BWV 903

Ària de la Suite orquestral en Re major, BWV 1068

GIROLAMO FRESCOBALDI (1583-1643)

Gagliarda en Sol menor

JOHANN SEBASTIAN BACH

Xacona de la Partita núm. 2 en Re menor, BWV 1004

JOHANN SEBASTIAN BACH / ALESSANDRO MARCELLO (1673-1747)

Concert en Re menor per a tecla a partir del Concert per a oboè S:Z799

d'Alessandro Marcello

Andante

Adagio

Presto

DIETRICH BUXTEHUDE (1637-1707)

Preludi coral Mensch, willst du leben seliglich, BuxWV 206

JOHANN SEBASTIAN BACH

Tocata i fuga en Re menor, BWV 565

Concert sense pausa,
durada aproximada 60 minuts

Claudio Constantini bandoneó

Amb la col·laboració de

COMENTARI

EL BANDONEÓ NO ÉS NOMÉS TANGO

El bandoneó, l'instrument més representatiu del tango va néixer en realitat a 11.000 kilòmetres de distància de l'estuari de Riu de la Plata, a Krefeld, una població a l'oest d'Alemanya, on a mitjan dècada de 1840 el lutier, professor de música i comerciant d'instruments Heinrich Band el va inventar. La família de Band, que van passar de teixidors de seda assalariats a treballadors independents, havia obert un negoci d'instruments musicals en el qual va treballar des de petit Heinrich Band, qui ben aviat es va adonar de l'èxit que tenien la concertina i l'acordiό, inventats uns anys abans. El que volia Band era crear un acordió que fos capaç de reproduir sense restriccions el repertori clàssic, a més de la música popular i de ball superant les limitacions dels instruments de saló que existien.

El 1848, Henrich Band, que aleshores tenia 27 anys, va idear un instrument de manxa amb un teclat de 88 botons repartits en quatre files i va arranjar un cançoner popular per poder-lo tocar amb el nou instrument, per al qual va escriure el 1850 un mètode d'ensenyament, *Accordionschule* (Escola de l'acordiό), que posava en relleu les seves qualitats. El propòsit de Band era posar a l'abast de la classe mitjana un instrument que era «una petita orquestra», com deia la propaganda que l'acompanyava, amb el qual poder tocar des de música popular i de ball fins a acompanyar als corals a les esglésies que no disposaven d'orgue o harmònim.

L'instrument, del que es té constància que a les regions de Krefeld, Mainz i Colònia se l'anomenava bandonion cap a finals de la dècada de 1850, va tenir una ràpida propagació gràcies a un màrqueting molt intel·ligent, que a més de la distribució dels instruments etiquetats com a BANDONION en lletres grans en una placa visible a la part de davant de l'instrument, Heinrich Band va crear una cadena amb membres de la seva família que donaven classes i distribuïen un gran nombre d'arranjaments de música de cambra i partitures per al seu instrument. El seu germà Johann va establir el 1859 una botiga a Colònia. I altres familiars en van fundar a Mainz, Krefeld, Glasgow i Nova York.

El gener de 1863 es té constància que el bandoneó ja havia arribat a Amèrica de la mà d'emigrants. L'historiador d'ascendència suïssa Juan Carlos F. Wirth va incloure en el seu llibre *De El Havre al Río de la Plata* (Editorial Colmegna, 1974) la traducció d'un manuscrit de l'emigrant suís Mayor Federico G. Bion que va sortir d'Anvers el 21 de novembre de 1863 i va arribar a Montevideo el 7 de gener 1863 que diu: «Un ciutadà de Sarganz, Schumacher de cognom, viatja sol i farà venir la seva nombrosa família. Ferrer de professió, també vol comprar un hort. De veritable temperament muntanyenc, una mica rondinaria, orgullós de la seva ciutadania de Sarganz, és el nostre bandoneonista».

A poc a poc, aquest instrument va anar prenent més protagonisme a Argentina formant part dels grups que tocaven als balls en els salons de finals del segle XIX i principis del XX. Uns grups que van anar limitant el seu repertori a una nova música, el tango, que va adoptant el bandoneó com un instrument essencial que desplaça a un segon pla el violí, la flauta i la guitarra, mentre a Europa, es va mantenir com un instrument per la música popular i folklòrica. I va ser precisament a Argentina que cap a 1945 el músic i compositor Alejandro Barletta va obrir una nova via a aquest instrument creant un escola i incorporant-lo a la música clàssica. Amb un domini absolut del bandoneó, va començar a transcriure obres per a orgue o piano i ell mateix i altres compositors van escriure obres de concert perquè les interpretés. Altres intèrprets van seguir els seus passos, com el seu deixeble uruguaià René Marino Rivero, o l'alemany Karl Oriwohl.

El peruà establert a Espanya Claudio Constantini segueix també les passes de Barletta i es presenta amb un exigent programa en el qual la música de Bach és la protagonista; una música originalment escrita per a orgue o per a tecla i adaptada al bandoneó un instrument creat a Alemanya fa gairebé dos segles i que es va convertir en la veu més representativa de la música identitària d'Argentina.

Lourdes Morgades

BIOGRAFIA

CLAUDIO CONSTANTINI, bandoneó

Posseïdor d'una singular personalitat artística, Claudio Constantini se'n surt amb «total elegància tocant el piano i el bandoneó» (*Chicago Tribune*). S'ha presentat en més de 30 països i, al llarg de la seva carrera ha estat guardonat diverses vegades, destacant el Global Music Award el 2021 i una nominació al Latin Grammy el 2019. Complementa la seva prolífica activitat de concertista amb la seva passió per la composició. El seu *Concert per a bandoneó i orquestra* es va estrenar amb l'Orquestra Joven de Andalucía) l'abril de 2021 amb concerts a Sevilla i Jerez, i va ser interpretat també per l'Orquestra Filarmònica de Màlaga al juliol del mateix any, amb Constantini com a solista en totes les ocasions. Aquesta obra va tenir la seva estrena en el continent americà el maig de 2023 amb la Tacoma Symphony (Seattle), concert en el qual Constantini va interpretar també la *Rhapsody in Blue* de Gershwin al piano.

Durant la temporada 2021-2022, Constantini es va presentar amb diverses de les més importants orquestres espanyoles, incloent-hi la Simfònica de Bilbao, l'Orquestra de la Diputació d'Alacant, la Real Filharmonia de Galícia, l'Orquestra d'Extremadura, l'Orquestra Ciutat de Granada, entre altres. A més, va realitzar recitals en importants escenaris com

el Wigmore Hall de Londres, l'Auditori Nacional de Madrid, el Teatre de la Zarzuela de Madrid, el Festival de Música i Dansa de Granada, el Palacio Euskalduna de Bilbao, la Societat Filharmònica de Saragossa i la Societat Filharmònica de Màlaga, entre altres.

L'entrega de Claudio Constantini en les seves interpretacions fan que els seus concerts siguin un moment únic en el qual destaca com un comunicador nat, posseïdor d'una gran sensibilitat i virtuosisme.

Ha enregistrat nou discos, l'últim de 2023 és un àlbum dedicat a Johann Sebastian Bach interpretat al bandoneó, que brinda una nova llum a l'obra del genial compositor. Aquest enregistrament, publicada pel segell Warner Classics, ha estat el primer àlbum de bandoneó publicat pel segell discogràfic.

Constantini va començar a fer-se viral en les xarxes socials gràcies a les seves publicacions interpretant música clàssica al piano i al bandoneó acumulant milers de seguidors i milions de reproduccions de les seves interpretacions.

**Claudio Constantini debuta
en el Festival de Torroella de Montgrí**

CLUB DE CLÀSSICA

ISAAC ALBÉNIZ,
ENRIC GRANADOS I
MANUEL DE FALLA
COMPOSITORS
IBÈRICS

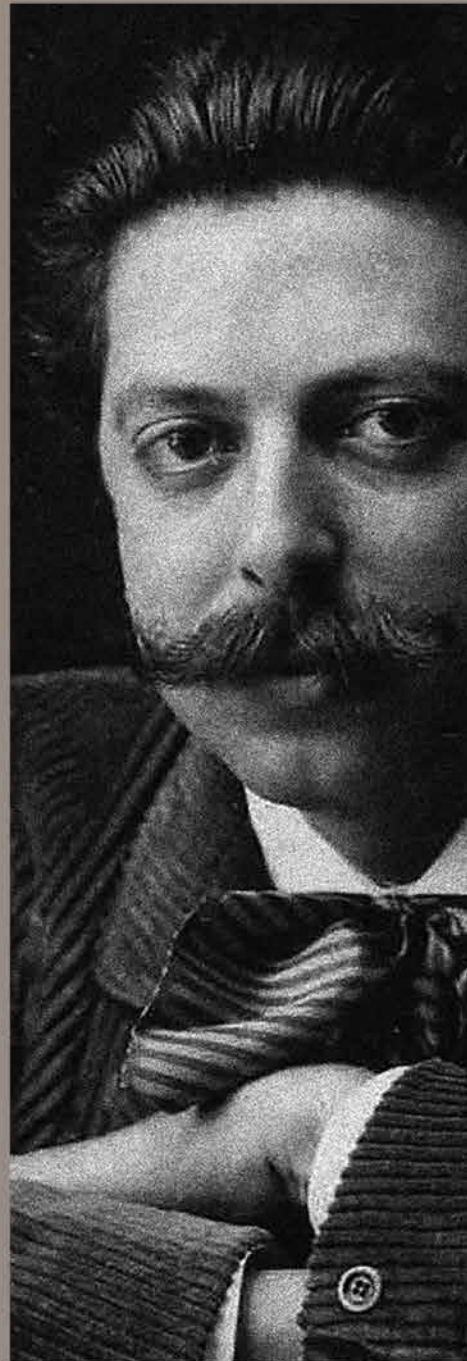
T

TORROELLA
DE MONTGRÍ

CICLE DE 3
CONFERÈNCIES
A CÀRREC DE
JOAN VIVES
AL MUSEU DE LA
MEDITERRÀNIA

Cal inscripció prèvia
Més informació a
www.festivaldetorroella.cat

28.09.2024–11 h
“Isaac Albéniz i la
música alhambrista”

09.11.2024–11 h
“Enric Granados,
romàntic i goyesc”

14.12.2024–11 h
“Manuel de Falla,
de l’arrel andalusa a
Stravinski”

PROPERES CONCERTS

Divendres 09 d'agost
19 h Espai Ter

QUARTET GERHARD

Lluís Castán **violí** | Maria Florea* **violí** |
Miquel Jordà **viola** | Jesús Miralles **violoncel**

*Integral dels quartets de corda
de Xostakóvitx (V)*

Dmitri Xostakóvitx: *Elegia i Polca / Quartet de corda núm. 7 en Fa sostingut menor, Op. 108 / Quartet de corda núm. 14 en Fa sostingut major, Op. 142*

* Maria Florea substitueix Judit Bardolet, segon violí del Quartet Gerhard, que és baixa per recomanació mèdica

PREU: 28,00 EUR

Divendres 09 d'agost
21 h Espai Ter

QUARTET GERHARD

Lluís Castán **violí** | Maria Florea* **violí** |
Miquel Jordà **viola** | Jesús Miralles **violoncel**

*Integral dels quartets de corda
de Xostakóvitx (i VI)*

Dmitri Xostakóvitx: *Quartet de corda núm. 2 en La major, Op. 68 / Quartet de corda núm. 15 en Mi bemoll menor, Op. 144*

* Maria Florea substitueix Judit Bardolet, segon violí del Quartet Gerhard, que és baixa per recomanació mèdica

PREU: 28,00 EUR

Festival de Torroella de Montgrí 2024

Facebook: @FestivalTorroelladeMontgri

Twitter: @Fest_Torroella

Instagram: @festivaldetorroella

#FestivalTorroella #arecerdelafúriadelmón

www.festivaldetorroella.cat

 **FESTIVAL
TORROELLA
DE MONTGRÍ**

 JM Torroella de Montgrí

AMB EL SUPORT DE:

Organitza:

Amb el suport de:

Digitalització dels programes de mà:

Col·laboradors:

Mitjants oficials:

El Festival és membre de:

Festival de Torroella de Montgrí 2022

Facebook: @FestivalTorroelladeMontgrí

Twitter: @Fest_Torroella

Instagram: @festivaldetorroella

#FestivalTorroella

#arecerdelafúriadelmón

www.festivaldetorroella.cat

FESTIVAL DE
TORROELLA
DE MONTGRÍ

JM Torroella de Montgrí